

mors nō est dissolutum, sed dissolutio. Is enim qui cōcessit dissolutum nō sentit, iam nō concessit fieri sine sensu dissolutionē. neq; enim dissolutio animalis que est mori, est sine sensu, quocirca ad nos pertinet mori, et non esse mortuus: licet non semper mori ad nos spectet: quare duplex est mors ea que fuit, et ea que est: que fuit, nihil ad nos, que uero est, ad nos illa pertinet, quā nos timemus. Iā uero ne illi quidē sunt syllogismi, in quibus nulla propositio universalis sumpta est. sicut in ijs nō demonstratur ex ijs que posita sunt, ex uniuersali propositione que ommissa est. Tales sunt orationes Stoicorum que sine uia, et ratione concludere dicuntur. neq; enim si A est aequale B, et B similiter aequale est ipsi C, iam A, ipsi C, aequale esse syllogistice demonstratum erit: quia conclusio nō fit ex propositis, sequitur quidē id ex propositis, quia uerum est hoc uniuersale, que eidem equalia sunt, inter se sunt equalia. quocirca illo posito, et hoc diuiso coniuncto, et in unam propositionem composito hoc modo, A et C, eadē sunt equalia B, syllogistice concludetur A, esse aequale C. simile est quod dicitur, Dies est, sed tu quoq; dies diem esse, uerū igitur diis. nam et in hoc sequitur illatum ex propositis, tamen necessitas non est propter illa, sed quia uerum est uniuersale, omnis qui dicit diem esse, cum dies est, uerum dicit hoc sumpto, si quis coniungat posita in unam propositionem, Tu, cum dies sit, esse diem dicit, inferet syllogistice, Tu uerum esse diem. nā in ijs omnibus sermonibus uniuersale quod uerum est, fuit ommissum: altera uero propositio in duo, uel in plura diuiditur, ut in hac oratione, lex est enormitatis contraria: sed lex nō est mala, ipsa uero enormitas mala est: lex igitur est bona. hic enim uniuersale quod huiusmodi est. Quod nō est malum, et malo contrarium est, id bonum est, fuit ommissum. diuiditur autem in tria altera propositio, que ita habet, Lex que nō est malum, contraria est enormitati, que mala est: cuius partes sunt hæc, lex est enormitatis contraria, et sed lex non est malum, et, sed enormitas est in malis. nam ex prædictis binis propositionibus legē bonū syllogistice cōcluditur: itēq; ex una, que in tres partes fit diuisa idē cōficitur.

Demonstratio autem est, cum ex ueris et primis syllogismus est, uel ex talibus, que ex quibusdam ueris et primis cognitionis suæ principium sumunt.

Definiuit syllogismum Philosophus. deinceps eius genera definiuit, et declarat. que quidem ex materia differentia quid singularia sint ostenduntur, et in qua res essentiam habeant suam. ita enim sumens genera syllogismorum, et eorum differentias explicans, nobis ostendit, in quo dialecticus syllogismus differat a cæteris. Species enim syllogismi que ex differentiâ materia oriuntur sunt hæc: demonstratio, dialecticus, sophisma. quippe quia qui ratiocinatur, uel ex ueris, uel ex probabilibus, uel ex apparentibus probabilibus argumentatur. nam nemo ex falsis, et improbabilibus simul argumentatur. In primis uero loquitur de demonstratione: si qui dem ea est maxime propria, et principalis ratiocinatio. demonstratio autē est syllogismus scientiam efficiens. Dicit autē demonstrationem esse syllogismum ex ueris et primis, uel ex talibus que ex primis et ueris suæ cognitionis principium sumperunt. id est, si id quod est propositum, demonstratum sit et cōclusum ex ijs, in quibus causæ et principia cognitionis uera et prima sunt. neq; enim omnis syllogismus ex ueris constat est uere demonstratio, sed si præter q; uera sunt ea ex quibus probatur syllogismus, prima etiam sint: quoniam ita erit ex causis: et syllogismus ex causis est demonstratio. ut uerum sunt, et

eorum que post illa sunt, neq; uero ea que sumuntur debent esse priora ordine nature ijs, que ex eis demonstrantur, sed prima in eo, quod immediata, et non ex alijs demonstrata sint: que si ita erunt, nature cognita erunt. sunt autem principia demonstrationis, que cognita per se sunt. immediata uero sunt nota per se. non enim demonstrantur. quomobrem quæ demonstrat Luna deficere, quia incidit in umbram terræ, demonstrat hoc modo. Luna coincidit in umbram terræ, uel a terra obscuratur: quod coincidit, uel obscuratur, deficit. nam coincidere est causa deficitus. Quod si quis terram lunæ coincidere demonstrabit ex eo, quod luna deficit: is non iam proprie demonstrabit, esse uerū sumet. neq; enim ex primo, neq; ex causa proprie demonstrat alterum et effectum, sed primū ex posteriori. nam posterior est deficitus quā luna incidit in umbrā terræ, et deficitus postea fit. Ita quoq; ex posteriore demonstrabit is, qui demonstrabit, hanc peperisse, quia lac habet. neq; enim lac habere in causa est, cur peperit; sed peperisse causa est, cur lac habeat. at qui ex partu lac habere demonstrabit, ex causa et primo demonstrabit. Simili quoq; modo qui demonstrat hominem habere pulmonem, quia homo est apius ad spirandum, is ex uero quidem ratiocinabitur, sed nō ex primo: quocirca ne demonstrat quidem. quod si e conuerso ex eo quod pulmonem habet, cum respirare demonstrat, iam demonstrabit. itēq; is, qui demonstrat hominem habere sensum ex sensibilibus, non demonstrat, uerum si ex eo quod habet sensum, cum esse sensibilem demonstrauerit, profecto demonstrauerit. Quæ et aliquid, si demonstratio est ex primis, quæ siam erit syllogismus ex ueris, sed ex posterioribus: an erit dialecticus: que enim ita uera sunt, tanquam probabilia capiuntur. est enim probabile eam, que lac habet, peperisse. et quod deficit, obscurari. an illa est uera demonstratio, postea uero etiam is syllogismus, tanquam ad nos: quoniam nobis notiora sunt que sumuntur. Primum igitur et proprie demonstratio est syllogismus, qui, ut dictū est, ex primis constat. Exemplum autem syllogismi ex primis et immunitatis factū, erit huiusmodi. cuiusq; rei forma est illud secundū quod est. nam hæc propositio ex inductione constat, et est indemonstrabilis atq; prima, posito q; omne quod actū est, id ex materia et forma est. hoc enim posito sequitur, omne quod est materia et forma est, esse secundum formam id quod est. huius si adsumatur propositio, que dicat, animal est ex ijs, que ipsa quoque est perspicua et indemonstrabilis, concludetur, animalis formam esse id, secundum quod est: cui conclusioni si alia iterum propositio adsumatur hoc modo, atqui animal est secundum animam sensus particeps, iam secundum animam erit animal. his positis nō inferitur ex primis, sed ex demonstratis per prima, animalis formam esse animam quod si assumserimus id, animalis forma esse materialis, uitalis forma materialis est euidens, et aduixerimus id, materiale formam non posse separari, concludetur, animam que est forma animalis, inseparabilem esse a corpore. licet enim ex primis et immediatis nō demonstretur, tamen id quoq; demonstratur. nam qui demonstrat quod luna priuata est lumine est et d; deficit, is nō demonstrat neq; ex immediato, neq; ex indemonstrabili. non enim indemonstrabile est, lunam deficere: sed demonstabile ex eo quod incidit in umbram terræ: et ex eo quod obscuratur. ex eo uero quod id per immediatā, et prima demonstratur, propterea syllogismus qui ex eo fit, est demonstratio, quodam modo enim ipse quoq; ex immediatis demonstratur propterea quod ex quibus demonstratur, sint ex illis talibus ante de